

Î N C H E I E R E

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vladimir Petcu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Petcu
împotriva lui Vladimir Petcu, intervenient accesoriu autoritatea tutelară locală
Primăria comunei Băcioi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea
domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a admis apelul declarat de Vladimir Petcu, s-a casat parțial hotărârea din 25
ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central în partea determinării
domiciliului copilului minor Cristian Petcu, născut la xxxx cu mama Rodica
Petcu și în această parte s-a pronunțat o decizie nouă sub formă de încheiere,
prin care s-a încetat procesul civil în partea pretenției respective, în rest,
hotărârea primei instanță s-a menținut,

c o n s t a t ă :

La 25 august 2016, Rodica Petcu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vladimir Petcu, intervenient accesoriu autoritatea tutelară locală
Primăria comunei Băcioi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea
domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că a înregistrat căsătoria cu
pârâtul Vladimir Petcu, la 9 februarie 2001, la Primăria comunei Băcioi cu nr.
de înregistrare 9. Din căsătorie și viață în comun au doi copii minori: fiul
Cristian Petcu născut la xxxx și fiica Gabriela Petcu născută la xxxx.

În opinia sa, familia s-a destrămat și nu mai poate fi menținută, deoarece
timp îndelungat, din cauza neînțelegerilor apărute pe fonul incompatibilității
caracterelor, lipsa stimei și ajutorului reciproc la îndeplinirea obligațiilor de
întreținere a familiei, de îngrijire și educație a copiilor, părțile nu duc
gospodărie comună, iar încercările de a aplană conflictele nu au dat rezultate.

Din considerentul că pârâtul nu acordă ajutor material pentru întreținerea copiilor minori, a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată, or, potrivit reclamantei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii.

Reclamanta Rodica Petcu a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată dintre dânsa și pârât, stabilirea domiciliului copiilor minori, Cristian Petcu născut la xxxx și Gabriela Petcu născută la xxxx cu mama, precum și încasarea din contul pârâtului Vladimir Petcu în beneficiul său a pensiei de întreținere pentru copiii minori în cuantum de 1500 lei/lunar pentru fiecare până la atingerea majoratului de către minori.

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de către Rodica Petcu a fost admisă parțial, fiind desfăcută căsătoria încheiată între Rodica Petcu și Vladimir Petcu, înregistrată la data de 9 februarie 2001, la Primăria comunei Băcioi, trecută în registru cu nr. 9. A fost stabilit domiciliul copiilor minori, Cristian Petcu născut la xxxx și Gabriela Petcu născută la xxxx, cu mama Rodica Petcu. S-a încasat din contul lui Vladimir Petcu în beneficiul Rodicăi Petcu pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori, Cristian Petcu născut la xxxx și Gabriela Petcu născută la xxxx în mărime de 1200 lei/lunar, începând cu 25 august 2016 (data adresării în instanța de judecată cu prezenta acțiune) și până la atingerea majoratului copiilor. S-a încasat din contul lui Vladimir Petcu în beneficiul Rodicăi Petcu suma de 140 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii. S-a încasat din contul lui Vladimir Petcu în beneficiul statului suma de 864 lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că relațiile între părțile din litigiu sunt destrămate, iar viața de familie între ei a eșuat, astfel căsătoria poartă doar un caracter formal și nu mai poate fi menținută, cu atât mai mult că reclamanta nu dorește păstrarea familiei, motiv pentru care s-a impus necesitatea admiterii acțiunii în partea cerinței cu privire la desfacerea căsătoriei a părților din litigiu.

Cu referire la pretenția invocată de Rodica Petcu în acțiune cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori cu dânsa, prima instanță a constatat că din comportamentul pârâtului Vladimir Petcu, explicațiile acestuia și înscrisurile anexate la dosar, rezultă că ultimul își iubește foarte mult copiii și dorește să participe la educația acestora, mai mult ca atât, dispune de drepturile părintești, le poate exercita, or acestea nu au fost limitate.

Însă, acționând în interesul major al copiilor minori, luând în considerare vârsta acestora, starea emoțional-psihologică evaluată a copiilor, atașamentul față de mama, precum și faptul că, Rodica Petcu dispune de toate calitățile și condițiile necesare pentru a garanta copiilor minori un mediu de trai corespunzător drepturilor și intereselor acestora, instanța de fond a considerat rezonabil de a stabili locul de trai al acestora la domiciliul mamei.

Or, copiii minori sunt atașați de mamă, iar despărțirea acestora de mama ar avea un impact psihologic puternic și negativ asupra copiilor, ceea ce este inadmisibil. Circumstanțele respective în plus justifică, că în prezenta speță

stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama Rodica Petcu este în interesul suprem al lor.

Totodată, prima instanță a constatat că, deși locul de trai al copiilor a fost determinat cu Rodica Petcu, pârâtul Vladimir Petcu nu este lipsit de dreptul ca părinte de a se vedea și a comunica cu dânsii, iar în situația în care acesta întâmpină dificultăți la comunicarea cu copiii săi, dânsul este în drept să se adreseze la autoritatea tutelară întru soluționarea chestiunii date.

Referitor la pretenția invocată de Rodica Petcu în acțiune cu privire la încasarea pensiei de întreținere, aceasta a fost admisă parțial, instanța de fond constatând că din considerentul că Vladimir Petcu nu este angajat oficial în câmpul muncii, nu are la întreținerea sa alte persoane înafară de copiii săi: Cristian Petcu și Gabriela Petcu și are venituri neregulate, este apt de muncă, este abil pentru obținerea unor venituri necesare pentru întreținerea sa și a copiilor săi, la caz, urmează de a încasa din contul lui Vladimir Petcu în beneficiul reclamantei pensia pentru întreținerea copiilor minori într-o sumă bănească fixă în mărime de 1200 lei lunar pentru fiecare copil, sumă care în opinia instanței de judecată a fost considerată una rezonabilă, echitabilă și oportună, confirmată prin probele anexate la materialele cauzei.

Prin decizia din 8 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Vladimir Petcu, s-a casat parțial hotărârea din 25 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central în partea determinării domiciliului copilului minor Cristian Petcu, născut la xxxx cu mama Rodica Petcu și în această parte s-a pronunțat o decizie nouă sub formă de încheiere, prin care s-a încetat procesul civil în partea pretenției respective, din considerentul că acest capăt de cerere nu urmează a fi judecat în procedură civilă. În rest, hotărârea primei instanță a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat întemeiate criticile în partea admiterii pretenției invocată de Rodica Petcu în acțiune cu privire la determinarea domiciliului copilului minor Cristian Petcu, născut la xxxx cu mama, or, în partea respectivă instanța de fond a aplicat eronat legea materială, întrucât copilul Cristian Petcu, născut la xxxx la momentul examinării cauzei în fond, inclusiv la momentul pronunțării hotărârii avea împlinită vârsta de 14 ani, or, conform art. 63 Cod familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vârsta de 10 ani). În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

Prin urmare, problema stabilirii domiciliului copilului minor Cristian Petcu, născut la xxxx nu poate constitui obiectul unei acțiuni civile și nu poate fi examinat în procedura civilă. Or, Cristian Petcu de la atingerea vârstei de 14 ani a obținut capacitatea de exercițiu în dobândirea dreptului de reședință cu oricare din părinții săi la alegere, fiind liber să decidă cu care din părinți își va stabili reședința, motiv pentru care instanța de apel prin prisma art. 265 lit. a) Cod de procedură civilă, care indică că instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă a încetat procesul civil în partea pretenției sus-indicate.

În rest, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a considerat că, concluzia primei instanțe despre necesitatea admiterii parțiale a pretenției cu privire la încasarea pensiei de întreținere și admiterii pretențiilor cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copilului minor Gabriela Petcu născută la xxxx cu mama este justă, ea având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 Cod de procedură civilă.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei sus-enunțate, la 26 octombrie 2018, Vladimir Petcu a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actului judecătoresc contestat ce constituie obiectul prezentului recurs, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În susținerea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că, la examinarea cauzei atât instanța de fond cât și cea de apel au interpretat eronat normele de drept material și au încălcat normele de drept procedural, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, și anume, instanțele de judecată ierarhic inferioare contrar prevederilor art. 63 Codul familiei au adoptat hotărârile fără a asculta opiniile copiilor care au atins vârsta de 10 ani, or, dacă instanțele ascultau opinia copiilor minori, se convingeau de faptul că fiul Cristian Petcu dorește să domicilieze cu dânsul, astfel că în consecință se impune că admiterea cerinței invocate de Rodica Petcu în acțiune cu privire la încasarea pensiei de întreținere este ilegală.

De asemenea, s-a mai indicat că instanțele de judecată contrar legislației în domeniu au dispus încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori reieșind din mediul lunar pe țară, pe când urmau să reiasă din minimumul de existență, deoarece dânsul nu este angajat în câmpul muncii și nu are un venit mediu lunar stabil.

Ca urmare, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 8 februarie 2018 (f.d.141), însă date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Vladimir Petcu la 26 octombrie 2018 (f.d.156) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat Vladimir Petcu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul vizat urmează a fi declarat inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vladimir Petcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Vladimir Petcu.

În conformitate cu art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Vladimir Petcu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva